



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 582/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. H. L., P., zastúpenej advokátom JUDr. R. F., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 101/2013 z 28. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. H. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. augusta 2013 doručená sťažnosť JUDr. H. L., P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. R. F., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl.

20 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasledujúcich ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 101/2013 z 28. mája 2013 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Sťažovateľka týmto podáva sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vo veci porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu upraveného v čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva vlastníť majetok upraveného v čl. 20 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky, ku ktorému došlo nesprávnym postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSSR“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 101/2013, týkajúcom sa dovolania sťažovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 03. 10. 2012, sp. zn. 5Co/323/2012-705...

Predmetným napádaným uznesením NSSR odmietol dovolenie sťažovateľky proti Uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 03. 10. 2012, sp. zn. 5Co/323/2012-705, v ktorom sťažovateľka namietala niekoľko procesných pochybení a poukázala taktiež na porušenie jej základných, ústavou garantovaných práv. Odvolací súd v rozhodnutí, ktoré bolo sťažovateľkou napadnuté dovolaním potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 13. 07. 2012 č. k. 4C/48/2009, ktorým bol návrh sťažovateľky zo dňa 26. 06. 2012 o vrátenie súdneho poplatku za podanie odvolania zamietnutý.

Sťažovateľka v dovolaní namietala vadný postup súdu, ktorým sa jej ako účastníkovi konania znemožnila realizácia jej procesných práv, priznaných v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov, ktorý zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p...

Rozhodnutie odvolacieho súdu podľa názoru sťažovateľky nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia, pretože nie je dostatočné odôvodnené, neuvádza presvedčivé dôvody, ktoré súd viedli k danému rozhodnutiu. Súd sa v odôvodnení obmedzil len na konštatovanie, že zo zápisnice z Krajského súdu Žilina zo dňa 16. 04. 2012 nepochybne vyplýva, že navrhovateľka vzala podané odvolanie späť až po začatí pojednávania pred

odvolacím súdom. Podľa sťažovateľky sa takáto úvaha súdu javí ako svojvoľná, vzhľadom na to, že uvedená skutočnosť zo zápisnice nevyplýva, naopak, po preskúmaní zápisnice zo dňa 16. 04. 2012 je možné nepochybné konštatovať, že navrhovateľka zobrala svoje odvolanie späť pred prvým pojednávaním. Uvedené podporuje aj názor prvostupňového súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí uvádza, že navrhovateľke by súdny poplatok krátený o 1 % patril, avšak kvôli nesprávnemu rozhodnutiu o trovách konania nemožno jej návrhu vyhovieť. Odvolací súd sám uvádza, že za prvé pojednávanie treba považovať iba také pojednávanie, na ktorom došlo k prejednaniu veci, t. j. došlo ku konaniu vo veci samej. Zo zápisnice však nepochybné vyplýva, že k prejednaniu veci nedošlo, keďže navrhovateľka ešte pred tým ako by mohlo dôjsť k akýmkoľvek úkonom zo strany účastníkov alebo súdu zobrala svoje odvolanie späť...

Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí o dovolaní uvádza, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu považuje za zrozumiteľné a ústavne konformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení...

Postup odvolacieho súdu sa javí tiež ako účelový, s cieľom zastrieť chybu Krajského súdu Žilina pri rozhodovaní o trovách konania týkajúceho sa veci samej, v rámci ktorého bola sťažovateľke priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu, t. j. vrátane nekráteného súdneho poplatku za odvolanie, aj napriek tomu, že odvolanie zobrala sťažovateľka späť, pričom tento jej mal byť súdom vrátený, krátený o 1 %, tak ako správne uviedol prvostupňový súd pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľky...

Ďalšou závažnou vadou konania, tak prvostupňového ako aj odvolacieho, ktorú sťažovateľka namietla a ktorú možno považovať za taký postup súdu, ktorým bola navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom je skutočnosť, že rozhodnutie prvostupňového ani odvolacieho súdu neboli sťažovateľke do dnešného dňa doručené, a to napriek povinnosti súdu podľa ustanovenia § 169 ods. 2 OSP doručiť uznesenie proti ktorému je prípustné odvolanie, účastníkom konania. Súdy doručovali písomnosti JUDr. J. L., ktorý však sťažovateľku právne zastupoval len v konaní o ochranu osobnosti, ktoré skončilo právoplatným a vykonateľným rozhodnutím, nie v konaní o vrátenie súdneho poplatku... Návrh na vrátenie súdneho poplatku podávala sťažovateľka sama, vo svojom mene, bez uvedenia skutočnosti právneho zastupovania. Uvedené považujeme za závažné

procesné pochybenie súdov, spôsobujúce odňatie možnosti sťažovateľky konať pred súdom...

Najvyšší súd konštatoval, že takýto postup súdov považuje za správny, teda nie je procesnou vadou zakladajúcou prípustnosť dovolania...

Sťažovateľka má za to, že takýmto postupom Najvyššieho súdu SR. t. j. odmietnutím dovolania ako smerujúceho proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný bez meritórneho rozhodnutia bolo tiež porušené jej právo vlastníť majetok upravené v čl. 20 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky. Súdny svojím postupom a rozhodovacou činnosťou ohrozili majetkové pomery sťažovateľky a odňali jej vlastnícke právo k finančným prostriedkom vo výške 3 509,50 Eur, a to bez právneho dôvodu...»

V doplnení sťažnosti sťažovateľka uviedla: „V súvislosti s porušením ústavného práva vlastníť majetok považujeme za potrebné uviesť, že vzhľadom na postup odvolacieho súdu sa štát bezdôvodne obohatil, keďže súdne poplatky sú príjmom štátneho rozpočtu. Suma vo výške 3 509,50 Eur bola sťažovateľkou zaplatená v prospech štátu a tento jej mal danú sumu po splnení zákonných podmienok na vrátenie súdneho poplatku prostredníctvom okresného, resp. odvolacieho súdu vrátiť. Takýmto postupom sa štát bezdôvodne a nezákonne obohatil...“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o jej sťažnosti týmto nálezom:

„Základné právo JUDr. H. L... na súdnu a inú právnu ochranu upravené v čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj právo vlastníť majetok upravené v čl. 20 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky Uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 05. 2013 sp. zn. 5 Cdo 101/2013 porušené bolo...

Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 05. 2013 sp. zn. 5 Cdo 101/2013 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie...

JUDr. H. L. priznáva finančné zadosťučinenie v sume vo výške 500,00 Eur..., ktoré je Najvyšší súd SR povinný JUDr. H. L. vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu)...

JUDr. H. L. priznáva náhradu trov konania a právneho zastúpenia v sume vo výške 331,13 Eur..., ktoré je Najvyšší súd SR povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. R. F... do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo

procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 337/2011-655 z 30. apríla 2012 právoplatným 11. mája 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) bolo konanie o odvolaní sťažovateľky (ktorá bola účastníčkou súdneho konania ako navrhovateľka) proti prvostupňovému rozhodnutiu zastavené z dôvodu späťvzatia odvolania podaného sťažovateľkou a odporca bol zaviazaný zaplatiť sťažovateľke trovy odvolacieho konania v sume 3 991,35 € pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za odvolanie v sume 3 545 € a trov právneho zastúpenia v sume 446,35 €.

Sťažovateľka sa návrhom z 26. júna 2012 doručeným Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) domáhala vrátenia súdneho poplatku, ktorý uhradila za odvolanie proti prvostupňovému rozsudku a ktoré vzala späť 16. apríla 2012.

Okresný súd uznesením č. k. 4 C 48/2009-694 z 13. júla 2012 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) návrh sťažovateľky na vrátenie súdneho poplatku z odvolania z 26. júna 2012 zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 5 Co 323/2012-705 z 3. októbra 2012 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka proti uzneseniu krajského súdu podala dovolanie, v ktorom namietala, že postupom a uznesením krajského súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, a tým

je založená prípustnosť jej dovolania proti uzneseniu krajského súdu podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ako jej dôvodnosť. Odňatie možnosti konať pred súdom videla sťažovateľka v nedostatočnom odôvodnení uznesenia krajského súdu, ako aj v doručovaní rozhodnutí.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 a nasledujúcich ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasledujúcich ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu ako neprípustné.

Podstatou sťažnostnej argumentácie sťažovateľky je namietanie nesprávnych záverov v uznesení najvyššieho súdu, pokiaľ ide o danosť sťažovateľkou tvrdených dôvodov zakladajúcich prípustnosť jej dovolania podaného proti uzneseniu krajského súdu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by

mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom uznesení aplikáciou zákonnej úpravy prípustnosti dovolania (§ 238 a § 239 OSP) v spojení s posúdením existencie väd konania podľa § 237 OSP [osobitne sťažovateľkou namietanej vady konania podľa § 237 písm. f) OSP] dospel k správne a ústavne konformnému záveru v časti jeho výroku o neprípustnosti dovolania sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho uznesenia uviedol:

„V prejednávanej veci okresný súd zamietol návrh navrhovateľky na vrátenie súdneho poplatku za odvolanie, ktorý zaplatila na účet Okresného súdu Bánovce nad Bebravou dňa 9. 6. 2011 vo výške 3.545,- €, s tým, že navrhovateľke by síce patrilo zaplatený súdny poplatok krátený o 1 % z dôvodu, že podané odvolanie vzala späť, avšak odvolací súd nesprávne pri rozhodovaní o trovách navrhovateľky priznal náhradu trov konania, ktorých súčasťou bol aj súdny poplatok za odvolanie v celej jeho výške a teda v prípade vyhovenia návrhu by mohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu navrhovateľky.

V prvom rade odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu je vo výroku vecne správne, i keď sa nemožno stotožniť s argumentáciou okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia. Zákon však trvá iba na vecnej správnosti výroku, ktorý bol napadnutý odvolaním. Keďže postačuje, aby odvolací súd dospel k výroku zhodnému s napadnutým výrokom okresného súdu, aj keď odôvodnenia budú rozdielne, odvolací súd napravit nesprávnosť v odôvodnení okresného súdu odôvodnením svojho potvrdzujúceho rozhodnutia bez nutnosti jeho zmeny alebo zrušenia. Odvolací súd preto rozhodnutie okresného súdu potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1 O. s. p..

Z obsahu spisového materiálu mal odvolací súd preukázané, že navrhovateľka súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 4C/48/2009-473 zo dňa 23. 3. 2011 zaplatila na účet okresného súdu dňa 9. 6. 2011

v sume 3.545,- €. Zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom zo dňa 16. 4. 2012 nepochybne vyplýva, že navrhovateľka vzala podané odvolanie späť až po začatí pojednávania pred odvolacím súdom (čl. 640).

Podľa ust. § 11 ods. 3 z. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, podaním odvolania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa podanie, vrátane odvolania a dovolania odmietlo alebo ak sa návrh, odvolanie alebo dovolanie vzali späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz alebo rozkaz na plnenie.

Za prvé pojednávanie v zmysle odseku 3 treba považovať iba také pojednávanie, na ktorom došlo k prejednaniu veci, t. j. došlo ku konaniu vo veci samej. Ak už došlo k prejednaniu veci, k prednesom účastníkov, prípadne k dokazovaniu, vrátenie poplatku nemá opodstatnenie. Pojednávaním sa nerozumie každý úkon súdu, o ktorom bola spísaná zápisnica na formulári pre zápisnice o pojednávaní, ale iba pojednávanie vo veci, t. j. na ktorom došlo aspoň k prednesom účastníkov vo veci samej. Teda ak bol vytyčený termín pojednávania, ale pred jeho začatím bolo zistené, že účastníci nemajú doručenie predvolania vykázané a následkom toho došlo k odročeniu pojednávania, k pojednávaniu vlastne nedošlo. Rovnako to platí aj v prípade, ak sa účastníci síce na pojednávanie dostavili avšak ešte pred meritórnymi prednesmi požiadali o odročenie pojednávania a súd ich návrhu vyhovel.

V danom prípade došlo na prvom pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 16. 4. 2012 k prejednaniu veci, pričom navrhovateľka vzala späť odvolanie až po začatí tohto pojednávania. Z tohto dôvodu je potrebné konštatovať, že nebola splnená podmienka v zmysle ust. § 11 ods. 3 z. č. 71/1992 Zb., keďže navrhovateľka nevrátila späť odvolanie pred prvým pojednávaním, a v dôsledku tejto skutočnosti nie je daný dôvod pre vrátenie zaplateného súdneho poplatku navrhovateľke, ani kráteného. V nadväznosti na uvedené bol postup Krajského súdu v Žiline správny, keď pri rozhodovaní o náhrade trov konania v meritórnom rozhodnutí zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľke trovy konania pozostávajúce aj zo zaplateného súdneho poplatku za odvolanie vo výške 3.545,- €.

Z týchto dôvodov odvolací súd odvolanie navrhovateľky vyhodnotil ako nedôvodné a uznesenie okresného súdu potvrdil...“

Najvyšší súd v relevantnej časti svojho uznesenia uviedol:

«So zreteľom na navrhovateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.)...

K odňatiu možnosti navrhovateľky pred súdom konať malo podľa jej názoru dôjsť nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolávateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

K odňatiu možnosti navrhovateľky pred súdom konať malo podľa jej názoru dôjsť aj tým, že jej neboli doručené rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu, nakoľko tieto rozhodnutia boli doručované JUDr. J. L., ktorý ju zastupoval v konaní o ochranu osobnosti, ktoré sa skončilo právoplatným a vykonateľným rozhodnutím, nie však už v konaní o vrátenie súdneho poplatku. Tým bolo podľa názoru navrhovateľky porušené jej právo na spravodlivý súdny proces.

V súvislosti s vyriešením otázky, či v prejednávanej veci došlo k dovolateľkou namietanej vade konania treba uviesť, že podľa § 24 O. s. p. sa účastník môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. V zmysle § 25 ods. 1 O. s. p. si ako zástupcu môže vždy zvoliť advokáta a jemu udelené plnomocenstvo nemožno obmedziť. Zvolený advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 O. s. p.). Zástupca, ktorému bolo udelené plnomocenstvo pre celé konanie, je oprávnený na všetky úkony, ktoré v konaní môže urobiť účastník (§ 28 ods. 2 O. s. p.). Ak má účastník takéhoto zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi (viď § 49

ods. 1 O. s. p.). Advokát je pri poskytovaní právnych služieb nezávislý, je viazaný všeobecne záväznými právnymi predpismi a v ich medziach príkazmi klienta [§ 2 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/3991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“)]. Advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Ak sú pokyny klienta v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nie je nimi viazaný. O tom klienta vhodným spôsobom poučí (§ 18 ods. 1 zákona o advokácii). Advokát je povinný pri výkone advokácie konať čestne a svedomito, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb (§ 18 ods. 2 zákona o advokácii).

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka bola v konaní zastúpená advokátom JUDr. J. L. na základe plnomocenstva z 9. septembra 2008 (č. l. 18 spisu), ktoré bolo udelené bez časového obmedzenia pre zastupovanie „vo veci ochrany osobnosti proti M., spol. s r. o...“. V predmetnom konaní o návrhu navrhovateľky na vrátenie súdneho poplatku boli právnenému zástupcovi navrhovateľky doručované aj rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu (viď doručky na č. l. 694 a 713 spisu). Rozhodnutie vo veci samej (rozsudok Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2012 sp. zn. 5 Co 337/2011 v spojení s opravným uznesením z 3. októbra sp. zn. 5 Co 378/2012.) nadobudlo právoplatnosť v I. výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa dňa 14. januára 2013 a v ostatných výrokových častiach dňa 11. mája 2012. Vzhľadom k tomu, navrhovateľkou bolo advokátovi JUDr. J. L. udelené plnomocenstvo na celé konanie (prvostupňové a druhostupňové), bol oprávnený robiť všetky úkony, ktoré mohla v konaní robiť sama navrhovateľka ako účastníčka konania, vrátane tých procesných úkonov, ku ktorým nebol navrhovateľkou výslovne zmocnený. Až dňom právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej sa skončilo aj jeho právne zastupovanie navrhovateľky. Ak za daného stavu okresný súd doručoval rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu, ktorými bolo rozhodované o návrhu navrhovateľky o vrátení súdneho poplatku (v súvislosti so späťvzatím odvolania v konaní o ochranu osobnosti) jej zástupcovi, postupoval správne. V prípade, ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, je doručovanie súdnej písomnosti iba účastníkovi neúčinné. V takomto prípade nezačnú plynúť ani lehoty na podanie opravného prostriedku.

Vychádzajúc z uvedeného nepovažuje dovolací súd za správny názor navrhovateľky, že rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu mali byť doručené jej ako účastníčke konania z dôvodov, že advokát JUDr. J. L. ju zastupoval v konaní o ochranu osobnosti, ktoré bolo ukončené právoplatným a vykonateľným rozhodnutím, nie však už v konaní o vrátenie súdneho poplatku. Navrhovateľka podaním z 26. júna 2012 (vid' č. l. 690 spisu) spolu so žiadosťou o „doplnenie rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. apríla 2012 sp. zn. 5 Co 337/2011“ požiadala aj o vrátenie súdneho poplatku za odvolanie, teda období, keď vo veci samej ešte právoplatne rozhodnuté nebolo. Žiadosť o vrátenie súdneho poplatku súvisela so späťvzatím odvolania navrhovateľky v konaní o ochranu osobnosti.

Z uvedeného vyplýva, že postupom odvolacieho súdu, ktorý bol v súlade so zákonom, nedošlo k porušeniu procesných práv dovolateľky, priznanej jej zákonom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1, 2 O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti...»

Ústavný súd nezistil, že by posudzované uznesenie najvyššieho súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené, a tým mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

Najvyšší súd postupoval ústavne súladne, keď sa zaoberal námietkou nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu v rámci posúdenia existencie vady konania v zmysle § 237 písm. f) OSP a dospel k náležite odôvodnenému a ústavne konformnému záveru o neexistencii takejto vady konania, čím nebola daná prípustnosť dovolania ani podľa citovaného zákonného ustanovenia.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd uzatvára, že nezistil ani možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasledujúcich ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, a preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 a nasledujúcich ústavy ústavný súd poznamenáva, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08).

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasledujúcich ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 a nasledujúcich ústavy, je len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavnoprocesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia (rovnako III. ÚS 316/2011).

Ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd sa pri aplikácii hmotnoprávnych ustanovení nedopustil protiústavnosti a jeho uznesenie je založené na ústavne konformnom

výklade príslušných právnych predpisov. Ústavný súd preto odmieta podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2013